АБДУЛЛА ШАИГ

ХАЛГ ДҮШМӘНИНӘ

Дајан, дајан, чаһил мә'мар, бина, отаг әјридир,
Чүнки о әл, о көз, гулаг, о баш, ајаг әјридир.
Бачарыгсыз бир мә'марсан јени бина гурмагда,
Анчаг мәһарәтин вардыр дағытмагда, гырмагда.
Рәјасәтә иштаһан вар, будур сәни гудурдан,
Бу рүтбәјә бир тәсадүф атды сәни чухурдан.
Јохса сәндә нә билик вар, нә шүур, нә бачарыг,
Ишләтдијин о һијләләр верди сәнә кохалыг.
Сән дә буну дујдуғунчун тутдун јанлыш бу јолу,
Дост адына гырдың, јахдын, таладын сағы-солу.
Рәјасәтдә галмаг үчүн јүрүтдүјүн сијасәт,
һәр адымда, һәр сынагда верди мин-бир фәлакәт.
Тарих буну көстәрәчәк, нәләр, нәләр јапдын сән!..
Өлкәмиздә гулаг батды ачы матәм сәсиндән.
Чаһил, мәгрур инсанларда нә үрәк, нә виҹдан вар.
Тәбиң, бош тәбилләрин сәси шиддәтлә курлар.
Јахын-узаг һәр бир дөврү ахтардым тарих боју,
һәр ганлы тач, һәр санчағы, һәр бир соју, һәр сопу,
Белә вәһши бир гатилә тәсадүф етмәдим мән,
Халгын биликли оғлуну мәһв едирсән кокүндән.
Дајан, јетәр, чаһил сәрхош, зүлмүн дә өлчүсү вар,
Учурумдан сычрамазлар, онун да көрпүсү вар.
Хаганларда көрүнмәмиш бу мәнәмлик, бу мәнлик,
Халгын ганлы көз јашлары сәнә олду тој, шәнлик.
Чәһаләтдән, дајазлыгдан доғар гүрур вә инад,
Боз далгалар саһилләрдә ачар анчаг гол-ганад,
Шаһин јерин тутмаг үчүн чырпындың, еј јапалаг,
Истәјирдин бош баш илә тарихдә ад газанмаг.
Буну сәнин һәр адымың, һәрәкәтин көстәрди,
Тарласында тикан әкән нә заман сүнбүл дәрди!

Көз јашыјла суварылды бу көј тарла, бу хырман,
Јетимләрин аһы илә ишләди һәр дәјирман.
Зијафәтсиз, мej-мәзәсиз бир күнүн вармаз баша,
Сүр шүурсуз ешшәјинин һәр енишә-јохуша.
Гәһгәһәјлә күләр сәнә гәдәһләрә ахан мej,
Дөвләт нәдир, милләт нәдир сәнин кими сәрхоша.

●

һej хәјанәтлә ојнајан көлкә,
Долашыр шүбһәли гијафәтлә,
Сүрүнүр изләриндә ганлы ләкә,
Ојнајыр ән севимли афәтлә.
Дағыдыр һәр јана өлүм рәнки,
Көј дә тәглид едир бу аһәнки.

Јенә дәһшәтлә сарсылыр афаг,
Мәһвәриндәнми ојнамыш бу чаһан!!
Јенә ган фышгырыр дәниз, торпаг,
Бағлыдыр дил, фикир, гәләм, виҹдан.
Дамғаланмыш ағыл, дүшүнчә, үрәк,
Сеһр, тилсимлә ојнајыр бу фәләк.

Јенә һәр јанда горху, кин, һejчан,
Јенә тәһгимчилик, јенә зәнчир.
Јенә гырғын, талан, сојуг зиндан,
Сөјлә бу мачәра, бу фитнә нәдир!
һәм дә бу хисләтилә сән кимсән!
Ки бу азадә јурда һакимсән!

Сачма кин тохмуну бу торпагда,
Еј инадла гүрур сатан сәрхош.
Нә һүнәр вар јыхыб дағытмагда,
Сәндә инсан тәбиәти јохмуш.
Вәтәним илләјир о пәнчәндә,
Јыртычы иштаһасы вар сәндә.

●

Бу гүрурлу бојун бурулмазмы!
Бу буланыг сулар дурулмазмы!
Сөјлә, еј кинлиң, ган ичән ханы,
Зүлмә, сәбрә нәһајәт олмазмы!
Шам кич, пәрванәни јахар, өзү дә,
Өз одунда јаныб күл олмазмы!
Еј арыд, сәндә јох лачын ганады,
Бу фәзаларда о јорулмазмы!
Үзкүчү олмајан дәрин дәнизә
Кирсә, еј «гәһрәман», боғулмазмы!
Кин илә чапдығын зүлүм атына
Бир чидарлы јүјән вурулмазмы!
Кечә-күндүз ахан бу ал ганлар
Дәниз олса, јенә соғулмазмы!
Бир заман һагг-һесаб чәкәркән ел,
Бу чинајәтләрин сорулмазмы!
Вердијин бу чәзалара гаршы
Сәнә дә мәһкәмә гурулмазмы!
Бу гојун чилдинә кирән гурдун,
Фитнәси, һијләси дујулмазмы!
Бу гәдәр леш јејән дәрә, учурум,
Интигам нә'рәсијлә долмазмы!
Ким итирмиш мәним итирдијими!
Бу «хәзан» јолду һәр битирдијими.